

08/07/2016

Activitat cerebral i cognició: una connexió entre la termodinàmica i la teoria de la informació

El cervell pot ser conceptuat com un sistema termodinàmic i com un processador de la informació; conseqüentment, l'activitat cerebral pot ser modelada en termes termodinàmics i l'activitat cognitiva mitjançant la teoria de la informació. L'objectiu ha estat plantejar una estructura formal que permeti el lligam entre ambdós sistemes (activitat neuronal i cognicions) a partir de les connexions teòriques entre la termodinàmica i la teoria de la informació, disciplines on el concepte d'entropia és clau. El marc teòric proposat obriria les portes a una millor comprensió de la connexió entre mesures termodinàmiques de l'activitat neuronal amb l'activitat cognitiva i la seva corresponent càrrega informativa.

Una neurona és un sistema termodinàmic que intercanvia energia amb l'entorn i a la vegada un sistema que codifica i processa informació.

Autor: iStock.com/Svisio.

L'estudi de la relació entre cervell i cognició constitueix un àmbit de recerca amb profundes arrels científiques i filosòfiques. A dia d'avui, pràcticament cap neurocientífic qüestiona que les nostres cognicions estan lligades a l'activitat neuronal; tanmateix, la descripció d'aquest lligam o connexió encara és lluny de ser resolta.

El punt de partida del treball, publicat per Collell i Fauquet a la revista *Frontiers in*

Psychology, ha estat considerar el cervell com un sistema termodinàmic i com un processador de la informació; conseqüentment, l'activitat cerebral (o neuronal) pot ser modelada en termes termodinàmics (intercanvis d'energia) i l'activitat cognitiva mitjançant la teoria de la informació. Per tant, l'objectiu ha estat plantejar una estructura formal que permeti la connexió entre ambdós sistemes (activitat neuronal i cognicions) a partir de les connexions teòriques entre la termodinàmica i la teoria de la informació, disciplines on el concepte d'entropia és clau.

La termodinàmica constitueix un marc teòric freqüentment utilitzat per a descriure l'activitat neuronal com a un flux elèctric que viatja des de regions d'alt potencial cap a regions de baix potencial, consumint "energia lliure" (energia útil per a la producció de treball) en el mínim temps possible. Per altra part, la teoria de la informació quantifica la incertesa present en una comunicació o missatge; és a dir, quant imprevisible és un missatge així com quants bits d'informació necessitaríem per a codificar-lo. Aquesta teoria ha estat recentment proposada com a marc teòric per a modelar certes dinàmiques cognitives.

S'han proposat diversos models en els quals l'activitat termodinàmica cerebral queda deslligada dels models cognitius. No obstant, el concepte d'entropia apareix en ambdues teories i de fet, és clau. En termodinàmica, l'entropia descriu la quantitat de "desordre molecular" mentre que en teoria de la informació l'entropia defineix la "imprevisibilitat" d'un cert missatge. En el present treball, Collell i Fauquet descriuen com connectar ambdós conceptes d'entropia, termodinàmica i "informativa", en el binomi cervell-cognició. El marc teòric proposat obriria les portes a una millor comprensió de la connexió entre mesures termodinàmiques de l'activitat cerebral, ressonància magnètica funcional (fMRI) o electroencefalografia (EEG), amb l'activitat cognitiva i la seva corresponent càrrega informativa. Avenços en aquesta direcció permetrien la traducció de bits "aprosos" o processats a la seva corresponent despesa energètica neuronal, i viceversa. Aquest treball inicial pretén estimular altres investigadors a contribuir en el desenvolupament formal de la teoria, així com en el disseny creatiu de les corresponents proves empíriques.

Guillem Collell

Computer Science Department, KU Leuven

Grup de Recerca en Neuroimatge, Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques – IMIM

Parc Recerca Biomèdica de Barcelona – PRBB

gcollell@kuleuven.be

Jordi Fauquet

Departament de Psicobiologia i Metodologia de les Ciències de la Salut – UAB

Grup de Recerca en Neuroimatge, Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques – IMIM

Parc Recerca Biomèdica de Barcelona – PRBB

Jordi.Fauquet@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)